

Sara Adéla Lidman föddes under en snöstorm natten till nyårsafton 1923.

Utifrån Birgitta Holms bok: Sara – i liv och text

Lidman framstår i boken som i huvudsak "normalt heterosexuell", fast hennes androgyna utseende understryks. Flera manliga älskare redovisas. Bland dem är **Ivar Lo-Johansson** den mest kände. Hans bisexualitet berörs inte. Den stora kärleken hette **Eskil Almgren** och var diktare och revisor. Han och hustrun **Grete** är tillsammans med Lidman själv förebilderna till en möjlig trekant som diskuteras i "Lifsens rot". Grete älskade Sara, som älskade Eskil, som slutligen övergav Sara, berättar Holm. Men någon uttryckligen ömsesidig, lesbisk relation i Lidmans liv omtalas inte.

Som ett slags kärleksbrev får man nog lov att se Ivar Lo-Johanssons porträtt av Sara Lidman i "Blå jungfrun". Romanen skrevs kring 1960, sedan förhållandet upphört, men den utgavs först efter Lo-Johanssons död (1992).

Den helfigur som målas upp av den älskade lyder:

"Hon hette Rakel Eleonora och hon var som sitt namn. Hon hade samma kropp och rytm som namnet, hon var rak och hetsig. Hon tycktes först som en pojke, en page. Redan hennes utseende var ovanligt. Hon var gracil och kunde stundom vara mycket vacker. Ibland kunde hon med sin stramhet se ut som en kvinna på ett strängt och mittbenat gammaldags ateljéfotografi men själv var hon som en hoppande gnista."

Precis ett år senare, då historien egentligen är slut, skriver hon från Danmark till samma mottagare:

"Av allt underligt som hände mig före jul var ett sammanträffande med I Lo som ledde till att han – nedbruten till kropp och själ – följde med hit till Skodsborg. I går reste han hem, frisk och nykter nedbantad fem kilo. Och mitt avskyvärda hat är förbi och jag hoppas att vi skulle kunna vara vänner i alla tider. Men passionen är ju en farlig sak, och man vet aldrig när dess hemska klo eller goda arm tar en människa i besittning, och stör den stilla vänskapen. Ingen går säker."

Förhållandet bröts av Sara. Det djupaste skälet till besvikelsen är nog bristen på samtal, att Ivar Lo-Johansson – kanske på grund av dövheten? – aldrig blev någon samtalspartner eller gav någon inspiration.

En tid efter brytningen skrev hon till Berta Hansson med anledning av en intervju med Ivar Lo-Johansson i Veckojournalen 1959.

"Ja kära Berta det är hemskt att säga det, men denna man vars stora ambition det är att vara hederlig och rättfram, han blir i glimtar så listig och förslagen och hänsynslös att det rinner kallt utefter ryggen. Han skapar inte mer, han skvallrar. Men privat kan han ju

fortfarande inta en fin attityd som den övergivne, troget älskande missförstådde. Berta jag tror att jag älskar honom fortfarande i djupet av mitt hjärta – men jag högaktar honom inte längre, jag tycker inte om honom, om du förstår den skillnaden. Han är icke konstnär, han är exhibitionist. Och det i stor skala.”